

Näkymän räätälöinti

Seuraavassa esimerkissä muokataan hakutulosten selauspainikkeen nuolen väriä.

Näkymän räätälöinti tehdään pääosin tiedostonhallinnan kautta muokkaamalla näkymän asetustiedostoja ja teemaa. Teema on Finnassa se kerros, jonka perusteella tuotetaan näkymän selaimelle näytettäväksi annettava sisältö.

Tässä dokumentissa kerrotaan räätälöinnin perusasiat.

Katso myös [tiedostonhallinnan kautta tehtyjen muokkausten ylläpito](#).

- [Asetustiedostot](#)
- [Yleisperiaatteita teeman tiedostojen muokkaamisessa](#)
  - [Sivupohjat](#)
  - [Bootstrap CSS-kehys](#)
  - [Etusivu](#)
  - [Hakuohje](#)
  - [Additions-sivupohjat](#)
  - [Sisältösivut](#)
    - [Sivujen välinen navigaatio](#)
    - [Sivun sisäinen navigaatio](#)
  - [Sivun alareunan linkit](#)
  - [Koodin tarkistaminen](#)
- [Kohdekenttäräjaimet / hakutypit](#)
- [Tyylitiedostot](#)
  - [variables.less](#)
    - [Tärkeimmät värimuuttujat](#)
  - [custom.less](#)
  - [CSS-tyylitiedostot](#)
  - [Etusivun hakupalkin tekstien sijoittaminen laatikon sisään](#)
- [Sivulla näkyvän elementin muokkaaminen](#)
- [JavaScript](#)
- [Esimerkki: SoMe-ikonit](#)
- [Murupolku](#)
- [Sivukartta](#)
- [Henkilökuntanäyttö-välilehti](#)
  - [Selitystekstin näkyville asettaminen](#)

Asetustiedostot

Näkymän asetukset löytyvät hakemistosta `/local/config/vufind`. Hallintaliittymä kirjoittaa niihin ja näitä voi myös muokata tiedostonhallinnan kautta.

Asetustiedostoja kannattaa muokata tiedostonhallinnassa vain jos haluttua muutosta ei voi tehdä hallintaliittymän graafisen puolen kautta.

vufind-hakemiston tiedostot perivät Finnan yleiset asetukset, jotka sijaitsevat saman nimisissä tiedostoissa hakemistossa `/local/config/finna`. Asetustiedostossa voi yliajaa joko kokonaisen osion tai vain osion tietyn parametrin. Osiot, jotka yliajetaan kokonaisuudessaan määritellään `Parent_Config`-osion `override_full_sections` kohdassa.

Esimerkiksi `/local/config/vufind/config.ini` tiedostossa määritellään osiot `Languages`, `AlphaBrowse_Types` ja `SearchTabs` yliajettaviksi kokonaan:

```
[Parent_Config]
relative_path = "../finna/config.ini"
override_full_sections = "Languages,AlphaBrowse_Types,SearchTabs"
```

Sen sijaan saman tiedoston `Site`-osioon voi lisätä uuden asetuksen yliajamatta koko osiota.

Esimerkki: lisätään `Site`-osion `systemMessages` taulukkoon uusi ilmoitus. Tarkempi ohje `systemMessages`-viestien lisäämisestä [täällä](#).

```
[Site]
...
systemMessages[] = "Kirjastojärjestelmässä huoltotöitä maanantaina 1.1. klo 10-11."
```

Yleensä jos osiosta halutaan poistaa valintoja, osio täytyy yliajaa kokonaan.

Esimerkki: määritellään tarkennetun haun lomakkeen halutut kentät osiossa `Advanced_Searches`. Lisätään yliajettavan osion nimi kohtaan `override_full_sections`.

```
[Parent_Config]
relative_path = "../finna/searches.ini"
override_full_sections = "Views, Autocomplete_Sections, Advanced_Searches"

[Advanced_Searches]
AllFields          = adv_search_all
Title              = adv_search_title
JournalTitle       = adv_search_journaltitle
Author             = adv_search_author
Subject            = adv_search_subject
```

Yleisperiaatteita teeman tiedostojen muokkaamisessa

Kunkin näkymän hakemisto on organisaation mukaan nimetyssä juurihakemistossa. Esimerkiksi Kansalliskirjaston näkymä "testi" on hakemistossa /kansalliskirjasto/testi. Teemahakemisto (vastedes <teemat>) on näkymän alihakemisto themes.

Näkymät käyttävät custom-teemaa, jonka tiedostot sijaitsevat hakemistossa /themes/custom. custom-teema perii Finna-teeman. Näkymän sisällön räätälöinti tehdään yliajamalla Finna-teeman tiedostoja tai lisäämällä [additions-sivupohjia](#). On suositeltavaa käyttää additions-sivupohjia teeman alkuperäisten tiedostojen muokkauksen sijaan, koska silloin ei tarvitse huolehtia itse teeman alkuperäisiin tiedostoihin tehtävien muutosten ja korjausten kopioinnista omiin ylikirjoitettuihin tiedostoihin. Additions-sivupohjia on kuitenkin vain tietyissä yleisesti käytetyissä kohdissa, ja niillä voi tehdä vain lisäyksiä sivuille.

Esimerkiksi jos halutaan räätälöidä tiedostoa /themes/finna2/templates/footer.phtml, tästä tiedostosta tehdään paikallinen versio /themes/custom/templates/footer.phtml. Helpoiten tämä onnistuu etsimällä haluttu tiedosto Finna-teeman alta ja valitsemalla "Ylikirjoita tiedosto", jolloin tiedosto kopioidaan custom-teeman alle oikeaan hakemistorakenteeseen ja avataan muokattavaksi tiedostoeditoriin.

testi-instituutio/custom/themes/finna/templates/search
14 tiedostoa

Valittu tiedosto: **header.phtml**

Aava
Kopioi
Lataa tiedosto
Ylikirjoita tiedosto

Nimi	Koko	Muu
header.phtml	2.6 kb	17.3
history-table.phtml	4.5 kb	14.4
history.phtml	2.2 kb	17.3

Voit myös tehdä samannimisen tiedoston kokonaan alusta aloittaen tyhjästä tiedostosta.

Custom-teeman paikallinen tiedosto korvaa Finna-teeman vastaavan tiedoston kokonaisuudessaan. Paikallisessa tiedostossa on siis yleensä oltava kaikki oletustiedostossa olevat elementit (jos niitä ei nimenomaan haluta poistaa), vaikka muokkaukset koskisivat vain osaa niistä.

Sivupohjat

Teema on Finnassa se kerros, jonka perusteella tuotetaan näkymän selaimelle näytettäväksi annettava sisältö. Teema rakentuu sivupohjien (*template*, tiedostopäätte .phtml) ympärille. Tyypillisesti sivupohjan perusteella tuotetaan HTML-sisältöä, joka annetaan selaimelle näkymän käyttäjän nähtäväksi.

Sivupohjien muokkaaminen vaatii organisaation pääylläpitäjän myöntämän oikeuden. Sivupohjat sijaitsevat hakemistossa /themes/custom/templates. Mikäli et näe hakemistoa tiedostonhallinnassa, pyydä organisaatiosi pääylläpitäjältä oikeudet muokata sivupohjia.

Useimmissa sivupohjissa on jo sisältöä jota voi muokata. Tämän lisäksi `/themes/custom/templates/content/Additions` alla on sivupohjia, jotka on tarkoitettu sisällön lisäämiseen muutamaiin sellaisiin paikkoihin, joissa sitä ei oletuksena ole (ks. Additions-sivupohjat alla).

Ensisijaisesti tee ulkoasumuutokset [tyylitiedostoilla](#).

Muokkaa mahdollisimman spesifiä sivupohjaa. Esimerkiksi `/themes/finna2/templates/layout/layout.phtml`-sivupohja tekee paljon asioita, jotka ovat olennaisia näkymän toiminnalle ja joihin tulee keskitetystä ylläpidosta usein muutoksia päivitysten yhteydessä. Tämä tarkoittaa, että jos näkymä käyttää muokattua `layout.phtml`-tiedostoa, päivityksen yhteydessä on yleensä tehtävä paljon muutoksia käsin. Parempi ratkaisu on jättää `layout.phtml` keskitettyyn ylläpitoon ja tutkia voisiko haluamansa muutokset tehdä syvemmälle tiedostorakenteeseen, sivupohjiin jotka eivät muutu jatkuvasti.

Toisista sivupohjista on erilliset versiot eri kieliversioille. Näissä tapauksissa sivupohjan nimen perässä on kielikoodi ennen tiedostopäätettä, esimerkiksi `home-1_fi.phtml`. Mikäli nimessä ei ole kielikoodia, samaa tiedostoa käytetään kaikissa kieliversioissa. Jos käytät kieliversiokohtaisia sivupohjia, muista lisätä sivupohja näkymän jokaiselle kielelle.

Voit myös tehdä yhden sivupohjan (ilman kielipäätettä) ja käyttää sivupohjassa `transEsc`-komentoa tai ehtolauseita. `transEsc`-komennon käännökset määritellään [Kielikäännökset-välilehdellä](#).

Esimerkki 1

Tulostetaan 'Need Help?' niminen kielikäännös:

```
<h5><strong><?=$this->transEsc('Need Help?')?></strong></h5>
```

Esimerkki 2

Kieliriippuvaista sisältöä ehtolauseilla:

```
<? if ($this->layout()->userLang === "fi"): ?>
    <p>Tämä teksti näkyy vain suomenkielisessä versiossa</p>
<? endif; ?>

<p>Näkyy kaikilla kielillä</p>

<? if ($this->layout()->userLang === "sv"): ?>
    <p>Tämä teksti näkyy vain ruotsinkielisessä versiossa</p>
<? endif; ?>
```

Voit käyttää sivupohjissa HTML-koodia normaalisti. Lisäksi käytössäsi on apuvälineitä yleisesti käytetyille toiminnoille.

Esimerkkejä (lisää löytyy Finna-teeman sivupohjista):

Toiminto	Sivupohjaan sijoitettava koodi
Sivun otsikon asettaminen.	<code><? \$this->headTitle('xxx'); \$this->content()->setHeading('xxx'); ?></code>
Otsikko.	<code><h2>Otsikko</h2></code>
Tekstikappale.	<code><p>Tekstiä</p></code>
Kuvan lisääminen sivulle. Kuva tallennetaan hakemistoon <code>/themes/custom/images</code>	<code><img src="<?=\$this->imageSrc('tiedostonimi.jpg')?>"></code>
Tiedoston linkitys sivulle. Tiedosto tallennetaan hakemistoon <code>/themes/custom/files</code>	<code><a href="<?=\$this->fileSrc('tiedostonimi.jpg')?>"></code>
Käännös tekstille XXX käyttäjän valitsemalla kielellä. Mikäli jokaista kieliversiota varten on oma sivunsa, tätä ei tarvitse käyttää.	<code><?=\$this->transEsc('XXX');?></code>
Käännös käännösavaimella XXX_html kun käännös sisältää HTML:ää.	<code><?=\$this->translate('XXX_html');?></code>
Ulkoinen linkki.	<code>Finna</code>

<p>Linkki näkymän toimintoon.</p> <p>Esimerkkejä toiminnoista (kaikki toiminnot listataan tiedostoissa /module/VuFind/config/module.config.php ja /module/Finna/config/module.config.php):</p> <ul style="list-style-type: none"> • home (etusivu) • myresearch-home (Oma tili) • myresearch-checkedout (Oma tili > Lainat) • search-results (hakutulos) 	<pre><a href="<?=\$this->url('toiminto');?>">Linkki</pre> <pre><a href="<?=\$this->url('search-home');?>">Etusivulle</pre>
<p>Linkki sisältösivulle (/Content/xx).</p> <p>Esimerkiksi ohjesivulle linkitetään seuraavasti:</p> <pre><?=\$this->url('content-page', ['page' => 'help'])?></pre>	<pre><a href="<?=\$this->url('content-page', ['page' => 'xx'])?>">Linkki</pre>
<p>Linkitys tiettyyn kohtaan sivulla.</p> <p>Esimerkiksi ohje-sivun kohtaan Tarkennettu haku:</p> <pre><a href="<?=\$this->url('content-page', ['page' => 'help'])?>#advancedsearch">Tarkennetun haun ohje</pre>	<pre><a href="<?=\$this->url('toiminto');?>#ankkuri"></pre> <pre><?=\$this->url('content-page', ['page' => '<sivu>'])?>#ankkuri</pre>
<p>RSS-komponentin lisääminen sivulle. Komponentin asetukset määritellään Muut asetukset -välilehdellä.</p>	<pre><?=\$this->feed('<nimi>'); ?></pre>
<p>Käytetyimmät hakusanat.</p>	<p>Kopioi sivupohjaan (löytyy myös sivupohjasta /themes/finna/templates/search/home/home-4.phtml):</p> <pre><h3><?=\$this->transEsc('most_popular_searches_heading')?></h3></pre> <pre><div class="piwik-popular-searches col-sm-6"></pre> <pre> <i class="fa fa-spinner fa-spin"></i> <?=\$this->transEsc('Loading')?>...</pre> <pre> <?=\$this->transEsc('An error occurred during execution; please try again later.')?></pre> <pre></div></pre>
<p>Etusivun Haulla löydät -linkit</p>	<p>Hakulinkki, joka tekee tiettyyn aineistotyyppiin rajatun haun:</p> <pre><?=\$this->transEsc('format_Journal_plural')?></pre> <p>Etusivun linkit löytyvät sivupohjasta: /templates/search/home/home-right.fi.phtml</p>

Esimerkkejä hyödyllisistä CSS-muotoiluista:

CSS-luokka		Esimerkki
fa-*	<p>Ikonit. Sivupohjassa voi käyttää tiedostossa /themes/finna/less/bootstrap/finna/finnaicons.less määriteltyjä Font Awesome -kirjaston iconoja (fa-* luokat).</p>	<pre><i class="fa fa-search">></i> Esimerkkihakua</pre> <p>Jos tarvitset käyttöösi ikonin, jota ei ole käytetty Finnassa, voit etsiä halutun ikonin hex-arvon ja lisätä tämän tiedostoon /themes/custom/less/custom.less tiedostoon:</p> <pre>.fa-barcode:before { content: "\f209"; }</pre>

infobox	Info-laatikko	<pre> <div class="infobox"> <h2>Luokan infobox tyyli voi määritellä variables.less -tiedostossa</h2> @infobox-background = laatikon taustaväri @infobox-border = laatikon reunat @infobox-text-color = laatikon tekstin oletusväri @infobox-box-shadow = laatikon varjostus </div> </pre>
list-bullets	UL-lista, jossa elementtien edessä "pallo"	<pre> <ul class="list-bullets"> Elementti 1 Elementti 2 </pre>

Bootstrap CSS-kehys

Finnan ulkoasu ja elementtien asettelu perustuu [Bootstrap CSS-kehukseen](#). Tämän avulla sivupohjan sisältö jaetaan ruudukkopohjaan käyttämällä Bootstrapin [CSS-luokkia](#).

Ruudukkopohja perustuu riveihin, joista jokainen voi sisältää maksimissaan 12 palsta. Palstojen leveydet määritellään CSS-luokilla, jotka ovat muotoa: col-<päätelaite>-<leveys-palstoina>. Määrittelyt on mahdollista tehdä erikseen kolmelle eri päätelaitteelle:

Päätelaitteen tunnus		Päätelaite	Käytetään kun päätelaitteen ruudun leveys on
xs	xtra-small	Puhelin	alle 481 px
sm	small	Puhelin/Tabletti	481-768 px
md	medium	Tabletti/PC	769-1200 px
lg	large	PC	yli 1200 px

Kapeamman päätelaitteen määrittelyitä käytetään myös leveämmissä päätelaitteissa, jos muita määrittelyitä ei ole tehty.

Esimerkki 1:

Lisätään sivulle neljä riviä (row-luokat):

- Ensimmäinen rivi jaetaan kahdeksaan yhtä leveään palstaan.
- Toinen rivi jaetaan kahteen palstaan, joista ensimmäisen leveys on 2/3 sivun leveydestä.
- Kolmas rivi jaetaan kolmeen yhtä leveään palstaan.
- Neljäs rivi jaetaan kahteen yhtä leveään palstaan.

.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1	.col-md-1
.col-md-8								.col-md-4			
.col-md-4				.col-md-4				.col-md-4			
.col-md-6						.col-md-6					

Kuvan lähde: <http://getbootstrap.com/css/>

```

<div class="row">
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
  <div class="col-md-1">1/12</div>
</div>
<div class="row">
  <div class="col-md-8">2/3</div>
  <div class="col-md-4">1/3</div>
</div>
<div class="row">
  <div class="col-md-4">1/3</div>
  <div class="col-md-4">1/3</div>
  <div class="col-md-4">1/3</div>
</div>
<div class="row">
  <div class="col-md-6">1/2</div>
  <div class="col-md-6">1/2</div>
</div>

```

Jokaisen rivin sisällä olevien palstojen col-määrittelyiden leveyksien summan tulee olla 12. Esimerkiksi ensimmäisellä rivillä on 12 kpl col-md-1 määrittelyä ja toisella rivillä määritelyt col-md-8 ja col-md-4

Koska esimerkissä palstojen leveydet on määritetty ainoastaan md-luokilla, näytetään palstat allekkain tätä kapeammilla ruuduilla (xs ja sm - päätelaitteissa).

Palstoitus voidaan skaalata käyttäjän päätelaitteen mukaan käyttämällä useampia col-määrittelyjä.

Esimerkki 2a:

Lisätään rivin sisälle neljä palstaa.

- Kapeimmalla päätelaitteella käytetään col-xs-6 määrittelyjä, jolloin kaksi palstaa esitetään rinnakkain ja loput kaksi palstaa näiden alla.
- Leveämmillä päätelaitteilla käytetään col-md-3 määrittelyjä, jolloin kaikki neljä palstaa esitetään rinnakkain.

```

<div class="row">
  <div class="col-md-3 col-xs-6">1. palsta</div>
  <div class="col-md-3">2. palsta</div>
  <div class="col-md-3 col-xs-6">3. palsta</div>
  <div class="col-md-3">4. palsta</div>
</div>

```

Esimerkki 2b:

Lisätään rivin sisälle neljä palstaa.

- Kapeimmalla päätelaitteella käytetään col-xs-6 määrittelyjä, jolloin kaksi ensimmäistä palstaa esitetään rinnakkain ja loput kaksi palstaa näiden alla päällekkäin.
- Leveämmillä päätelaitteilla käytetään col-md-3 määrittelyjä, jolloin kaikki neljä palstaa esitetään rinnakkain.

```

<div class="row">
  <div class="col-md-3 col-xs-6">1. palsta</div>
  <div class="col-md-3 col-xs-6">2. palsta</div>
  <div class="col-md-3">3. palsta</div>
  <div class="col-md-3">4. palsta</div>
</div>

```

Esimerkki 3:

Lisätään rivin sisälle kolme palstaa.

- Kapeimmalla päätelaitteella käytetään col-xs-6 määrittelyjä, jolloin kaksi ensimmäistä palstaa esitetään rinnakkain omana rivinään ja kolmas palsta näiden alla.
- Leveämmillä päätelaitteilla käytetään col-sm-* määrittelyjä, jolloin kaikki kolme palstaa esitetään rinnakkain.

```
<div class="row">
  <div class="col-sm-7">
    <div class="row">
      <div class="col-xs-6">1. palsta</div>
      <div class="col-xs-6">2. palsta</div>
    </div>
  </div>
  <div class="col-sm-5">3. palsta</div>
</div>
```

Ruudukkopohjan skaalautuvuus (eli toimivuus eri näytön leveyksillä) kannattaa testata joko oikealla mobiililaitteella, mobiiliemulaattorilla tai yksinkertaisesti vaihtamalla selainikkunan leveyttä.

Lisää [esimerkkejä palstojen määrittelyistä](#).

Noin tunnin kestävä opetusvideo Bootstrapin perusominaisuuksista (kohdasta 9:50 eteenpäin noin viisi minuuttia palstoituksesta ja responsiivisuudesta):

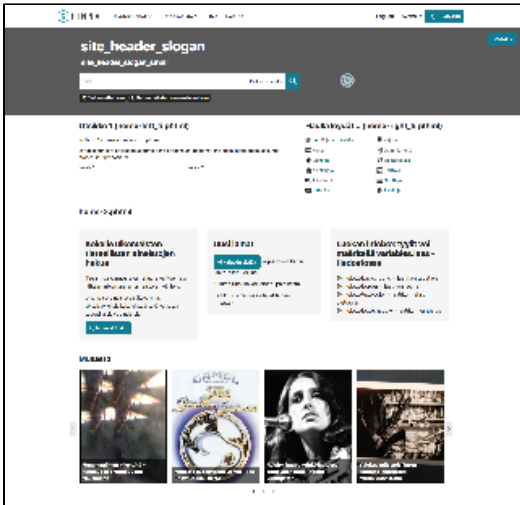
Etusivu

Etusivun sisältö on jaettu järjestyksessä ylhäältä alaspäin seuraaviin sivupohjiin:

Sivupohja	
templates/search/home/home-left.phtml	Hakupalkin alla vasemmalla. Tilaa tekstile.
templates/search/home/home-right.phtml	Hauulla löydät -linkit, hakupalkin alla oikealla. Hakulinkit tekevät tiettyyn aineistotyyppiin rajatun haun. Voit poistaa linkit, joiden aineistotyypeillä ei löydy hakutuloksia näkymän aineistojen joukosta.
templates/search/home/home-2.phtml	Infolaatikot, kaksi vaakamuotoista kuvakarusellia.
templates/search/home/home-3.phtml	Uutislistaus ja pystymallinen kuvakaruselli
templates/search/home/home-4.phtml	Suosituimmat hakusanat.
templates/search/home/home-5.phtml ... templates/search/home/home-10.phtml	Näytetään jos tiedoston on olemassa.
templates/footer.phtml	Sivun alareunan linkit.

RSS-syötteet näytetään infolaatikoiden alla (karuselli) ja home-3-phtml:n alla (uutislistaus, pystykaruselli), mikäli nämä ovat käytössä.

Voit luoda tarpeettomista etusivun sivupohjista tyhjät tiedostot custom-teeman alle milloin niitä ei näytetä käyttöliittymässä.

Hakuohje

Näkymän hakuohje löytyy sivulta /content/help. Huomioi, että sivun alkuun ja loppuun voi lisätä omaa sisältöä muokkaamatta sivupohjaa (ks. [Additions-sivupohjat](#): helpBegin, helpEnd).

Katso myös [Usein kysyttyä](#) -sivun kohta: "Miten voimme muokata Finna-näkymämme ohjeita niin, että niissä olisi välilehtiä?".

Additions-sivupohjat

Additions-sivupohjat (custom-teeman hakemistossa templates/content/Additions) ovat yksinkertainen tapa sijoittaa omaa sisältöä käyttöliittymään tiettyihin paikkoihin. Sivupohjat voi tehdä kaikille kielille yhteisesti (esim. header-navibar.phtml) tai kielikohtaisesti lisäämällä tiedoston nimeen `_kielikoodi` (esim. header-navibar_fi.phtml). Yleisesti käytetyt kielikoodit ovat `fi`, `sv` ja `en-gb`. Allaolevassa listassa on tiedostojen nimet ilman kielikoodia.

Sivupohja	
general-post-body.phtml	HTML:n body-elementin lopussa.
general-post-head.phtml	HTML:n head-elementin lopussa. Tähän voi lisätä esimerkiksi hyödyllisiksi katsomiaan meta-elementtejä
header-navibar.phtml	Yläreunan navigointipalkin oikeassa reunassa. Tähän voi sijoittaa esimerkiksi logon tai linkin ulkoiselle sivustolle.
search-post-facets.phtml	Hakutulossivulla, fasettien jälkeen.
search-post-tools.phtml	Hakutulossivulla alalaidan työkalupalkin linkkien jälkeen.
record-post-metadata.phtml	Tietuesivulla, tietuekenttien jälkeen.
record-post-toolbar.phtml	Tietuesivulla, tietuekuvan toimintojen alapuolella.
record-post-recommendations.phtml	Tietuesivulla, samankaltaisten teosten jälkeen.
login-pre.phtml	Kirjautumissivun alussa.
login-post.phtml	Kirjautumissivun lopussa.
helpBegin.phtml	Hakuohje-sivun alussa.
helpEnd.phtml	Hakuohje-sivun lopussa.
online-payment.phtml	Verkkomaksulomakkeella.
checkedout-pre-list.phtml	Asiakkaan lainalistan yläpuolella (myös silloin, kun lainoja ei ole).

checkedout-post-list.phtml	Asiakkaan lainalistan alapuolella.
holds-pre-list.phtml	Asiakkaan varauslistan yläpuolella (myös silloin, kun varauksia ei ole).
holds-post-list.phtml	Asiakkaan varauslistan alapuolella.
storageretrievalrequests-pre-list.phtml	Asiakkaan varastonoutopyyntölistan yläpuolella (myös silloin, kun pyyntöjä ei ole).
storageretrievalrequests-post-list.phtml	Asiakkaan varastonoutopyyntölistan alapuolella.
illrequests-pre-list.phtml	Asiakkaan kaukolainalistan yläpuolella (myös silloin, kun kaukolainoja ei ole).
illrequests-post-list.phtml	Asiakkaan kaukolainalistan alapuolella.
fines-pre-list.phtml	Asiakkaan maksulistan yläpuolella (myös silloin, kun maksuja ei ole).
fines-post-list.phtml	Asiakkaan maksulistan alapuolella.
online-payment.phtml	Maksut-välilehdellä, kun verkkomaksaminen on päällä.
solr-advanced-post.phtml	Tarkennetun haun lomake.
organisation-page-start.phtml	Organisaatiosivun alussa.
organisation-page-end.phtml	Organisaatiosivun lopussa.
header-navibar.phtml	Ylävalikossa, varsinaisten valikkojen jälkeen.

Sisältösivut

Tavallista tekstisisältöä (esim. hakuohjeita) sisältävät sivupohjat ovat teeman templates/content-alihakemistossa nimellä sivunnimi.phtml.

Voit sijoittaa kieliversiot samaan sivupohjaan (käyttämällä transEsc-komentoa) tai luomalla jokaista kieliversiota varten oma sivupohja.

Nimeä kielikohtaiset sivupohjat: sivunnimi_<kielikoodi>.phtml, esimerkiksi sivunnimi_fi.phtml (kielikoodit: fi = suomi, sv = ruotsi, en-gb = englanti).

Uuden sisältösivun luominen

Jos haluat tehdä esimerkiksi suomenkielisen sivun "Yleistä tietoa", sijoita tiedosto hakemistoon /themes/custom/templates/Content ja nimeä se halutulla tavalla (käytä pientä alkukirjainta), esimerkiksi generalinformation_fi.phtml. Tämän jälkeen sivu näkyy sivuston suomenkielisessä versiossa osoitteessa <sivuston url>/Content/generalinformation.

Voit käyttää sisältösivulla vapaasti HTML-sisältöä ja muotoiluja. Esimerkki:

```

<? $this->headTitle($this->transEsc('Oma sivu')); $this->content()->setHeading($this->transEsc('Oma sivu')); ?>

<div class="row">
    <div class="col-md-12">
        <h1>Otsikko</h1>
        <h2>Otsikko</h2>
        <h3>Otsikko</h3>
        <h4>Otsikko</h4>
        <p>Sisältötekstiä. <strong>Lihavoitu teksti</strong></p>
        <ul>
            <li>lista 1</li>
            <li>lista 1</li>
            <li>lista 1</li>
            <li>lista 1</li>
        </ul>
    </div>
</div>

<div class="row">
    <div class="col-md-6">
        <h2>Palsta 1</h2>
        <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore
e</p>
    </div>
    <div class="col-md-6">
        <h2>Palsta 2</h2>
        <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore
e</p>
    </div>
</div>

<div class="row">
    <div class="col-md-4">
        <h2>Palsta 1</h2>
        <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore
e</p>
    </div>
    <div class="col-md-4">
        <h2>Palsta 2</h2>
        <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore
e</p>
    </div>
    <div class="col-md-4">
        <h2>Palsta 3</h2>
        <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore
e</p>
    </div>
</div>

```

Ensimmäisellä rivillä asetetaan sivun otsikko näkymään selaimen otsikkopalkissa ja sisältösivun otsikkopalkissa. Tässä "Oma sivu" on käännösavain, jonka [kielikäännökset syötetään muiden käännösten tapaan](#).

Sivun sisältö on jaettu kolmeen riviin ja rivien sisältö palstoitettu Bootstrap CSS-kehiksen määrittelyillä. Ensimmäisen sisällä on esimerkkejä tekstin muotoilusta.

Voit myös muokata uuden sivun olemassa olevan sisältösivun pohjalta. Yksipalstaisen sivun malliksi käy `/themes/finna/templates/content/about_fi.phtml`.

Sivujen välinen navigaatio

Voit lisätä sisältösivulle sivujen välisen responsiivisen navigaation (leveillä näytöillä välilehdet, kapeilla näytöillä pudotusvalikko).

Navigaation määrittely kannattaa tehdä omaan tiedostoonsa (esim. `navigation.phtml`). Navigaation rakenne määritellään muuttujaan (`$properties`), joka välitetään tulostuskutsussa. Navigaatio voi olla yksi- tai kaksitasoinen. Alla olevassa esimerkissä on hyödynnetty sivun id:tä myös käännösavaimen osana, mutta käännöstoimintoa ei ole pakko käyttää.

```

<?php
$properties = [
    'ariaLabel' => $this->transEsc('navigation'),
    'attributes' => [
        'class' => ['finna-multi-level-nav-content', 'finna-multi-level-nav-lg']
    ],
    'brandContent' => $this->transEsc('tabs_' . $activeId),
    'collapseId' => 'nav-collapse-id',
    'items' => [
        [
            'active' => 'tab1' === $activeId,
            'label' => $this->transEsc('tabs_tab1'),
            'link' => $this->url('content-page', ['page' => 'ensimmainen']),
        ],
        [
            'label' => $this->transEsc('tabs_tab2'),
            'link' => $this->url('content-page', ['page' => 'toisen-alasivu']),
            'children' => [
                [
                    'active' => 'tab2_1' === $activeId,
                    'label' => $this->transEsc('tabs_tab2_1'),
                    'link' => $this->url('content-page', ['page' => 'toisen-alasivu']),
                ],
            ]
        ],
    ],
    "toggleBtnLabel" => $this->transEsc('More'),
];
?>
<?= $this->render('components/organisms/navigation/finna-multi-level-nav/finna-multi-level-nav.phtml',
$properties); ?>

```

Sisältösivuihin lisättävässä navigaation tulostuskutsussa välitetään kyseisen sisältösivun id:

```

<?php if ($this->resolver('content/navigation.phtml')): ?>
    <?= $this->render('content/navigation.phtml', ['activeId' => 'tab2_1']) ?>
<?php endif; ?>

```

Sivun sisäinen navigaatio

Voit lisätä sisältösivulle sivun sisäisen navigaation:

```

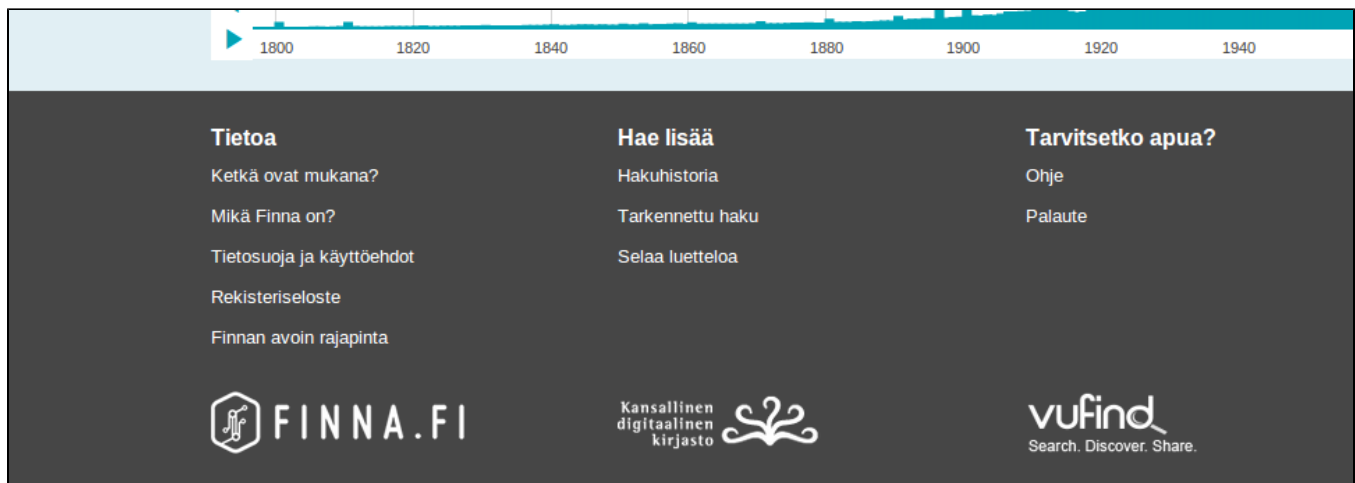
<div class="row">
    <div class="col-sm-3 sidebar">
        <div class="content-navigation-menu">
        </div>
    </div>
    <div class="col-sm-9">
        <div id="esim1" class="content-section">
            <h2>Sivun ensimmäinen osa</h2>
            <p>Lorem ipsum</p>
        </div>
        <div id="esim2" class="content-section">
            <h2>Sivun toinen osa</h2>
            <p>Lorem ipsum</p>
        </div>
    </div>
</div>

```

Sivun osiot lisätään div-elementteihin, joissa on CSS-luokka "content-section" ja id-attribuutti. Navigointivalikko sijoitetaan automaattisesti div-elementtiin, jossa on CSS-luokka "content-navigation-menu". Esimerkissä valikko näytetään sivun vasemmassa reunassa, mutta sijoittelua voi vapaasti muuttaa.

Mallin voi myös kopioida Ohje-sivulta: /themes/finna/templates/content/help_fi.phtml.

Sivun alareunan linkit

Sivun alareunan linkit ja muu sisältö luetaan tiedostosta /themes/custom/templates/footer.phtml. Voit lisätä sivupohjaan voi lisätä omia linkkejä ja kuvia. Sivuston ulkopuolelle viittaavia osoitteita ei voi kieliversioida tekstien tapaan, vaan ne täytyy huomioida esimerkiksi koodilla:

```
<? if ($this->layout()->userLang === "fi"): ?>
  <a href="http://www.jokudomain.fi/" target="_blank">Linkki</a>
<? endif; ?>
<? if ($this->layout()->userLang === "sv"): ?>
  <a href="http://www.jokudomain.fi/sv" target="_blank">Länk</a>
<? endif; ?>
<? if ($this->layout()->userLang === "en-gb"): ?>
  <a href="http://www.jokudomain.fi/en" target="_blank">Link</a>
<? endif; ?>
```

Koodin tarkistaminen

Tehdyt koodimuutokset ja muokkaukset kannattaa tarkistaa sopivalla aputyökalulla, jolloin yhteensopivuus eri selaimien, käyttöjärjestelmien ja laitteiden välillä olisi paras mahdollinen ja joukkoon eksyneet virheet löytää helpommin. Osa selaimista osaa ohittaa joitain koodivirheitä, mutta käyttäytymistä on vaikea ennustaa, joten kannattaa pyrkiä rakenteellisesti mahdollisimman virheettömaan ja käytössä olevan HTML5-standardin mukaiseen lopputulokseen.

Hyvä apuväline on esim. verkosta löytyvä <https://validator.w3.org>. Oman sivuston osoite annetaan Validate by URI -kohdan osoitekenttään (Address) ja valitaan Check. Tuloksena sivulle aukeaa raportti, jossa kerrotaan onko koodin rakenne kunnossa vai sisältääkö se mahdollisesti huomautettavaa /korjattavaa (esimerkkinä Finna.fi:n testinäkömän [raporttisivu](#)).

Oman näkömään toiminnallisten ja ulkonäöllisten ongelmien selvittäminen kannattaa aloittaa koodin tarkastuksella! Vaikka ongelma ei vielä mahdollisten virheiden korjauksella selviäisikään, on se kuitenkin askel oikeaan suuntaan ja auttaa karsimaan kyseisen ongelman syitä.

Kohdekenttärajaimet / hakutyypit

Hakukentässä olevilla rajaimilla voi tehdä monia asioita, mm. kohdistaa haun tiettyyn kenttään. Näillä rajaimilla voi käyttää kaikkia searchspecs.yaml-asetuksissa saatavilla olevia parametreja. Käytössä olevat rajaimet konfiguroidaan asetutiedoston searchbox.ini osiossa [CombinedHandlers].

Tyylitiedostot

Selaimen näytettäväksi annettava HTML-sisältö tuotetaan sivupohjilla. HTML-sisältö voidaan kuitenkin näyttää käyttäjälle eri tavoin: tekstien fonteja, värejä, marginaaleja ja muita ulkoasullisia asioita voidaan muuttaa CSS-tyylitiedostojen avulla.

Näkömään ulkoasua voi muokata joko käyttämällä [Less-esikäsittelijää](#) tai kirjoittamalla suoraan CSS-määrittelyjä. Tehdessäsi tyylitiedostoihin esimerkiksi leveyteen, korkeuteen tai marginaaleihin liittyviä muutoksia, ota huomioon niiden mahdolliset vaikutukset eri päätelaitteilla.

Hallintaliittymä tarkastaa Less-tiedoston tallentamisen yhteydessä ja ilmoittaa mahdollisista syntaksivirheistä:

ot Organisaatiot Käyttäjät Tiedostonhallinta Moderointi Verkkomaksut Kirjaudu ulos

testi-instituutio/vufind2/themes/custom/less/custom.less (MUOKATTU)

URL Linkitä

Tallenna Sulje

Tämän tiedoston muokkaaminen saattaa vaikeuttaa huomattavasti näkymän ylläpitoa. [Lue Lisää >](#)

```
1 /* All custom less-code here */
2 asdasdasd
```

Varoitus:
Virhe LESS tiedostojen kääntämisessä

ParseError: Unrecognised input. Possibly missing something in testi-instituutio/vufind2/themes/custom/less/custom.less on line 2, column 10:
1 /* All custom less-code here */
2 asdasdasd

Virheellistä tiedostoa ei käsitellä, eivätkä sen muokkaukset tule näkyville käyttäliittymään.

 CSS-määrittämiin tarvittavat elementtien luokat ja id:t löytyvät sivun lähdekoodista tai [Firebug](#) -lisäosan avulla [Firefox](#) -selaimessa.

variables.less

Näkymän muokkausta helpottavat muuttujat, joihin on kerätty Finna-teeman useasti toistuvat määrittelyt (värit, fontit, jne) löytyvät tiedostosta /themes/custom/less/variables.less. Määrittelyä muokkaamalla vaikutus näkyy kaikkialla käyttöliittymässä missä muuttujaa käytetään.

Tiedoston muuttujat on jaoteltu toiminnoittain osioihin (väriteema, typografia, napit jne). Oletuksena tiedoston muuttujat ovat kommentoituna, milloin muuttujan arvo luetaan Finna-teemasta. Ota muuttuja käyttöön poistamalla kommentointi (kauttaviivat rivin alusta) ja tallenna tiedosto.

Määrittele värit RGB-arvoina seuraavasti:

- #RRGGBB** eli RR:punainen, GG:vihreä, BB:sininen hex-arvot väliltä 00-ff (0-255)
  - esimerkkejä: #000000 = musta, #ffffff = valkoinen, #ff0000 = punainen
- rgb(R, G, B, A)**, eli R:punainen, G:vihreä, B:sininen, A:läpinäkyvyys, arvot väliltä 0.0-1.0.
  - Esimerkkejä: rgb(1,0,0,1) = punainen, rgb(0,1,0,1) = sininen, rgb(0,0,1,1) = vihreärgb(R, G, B, A)

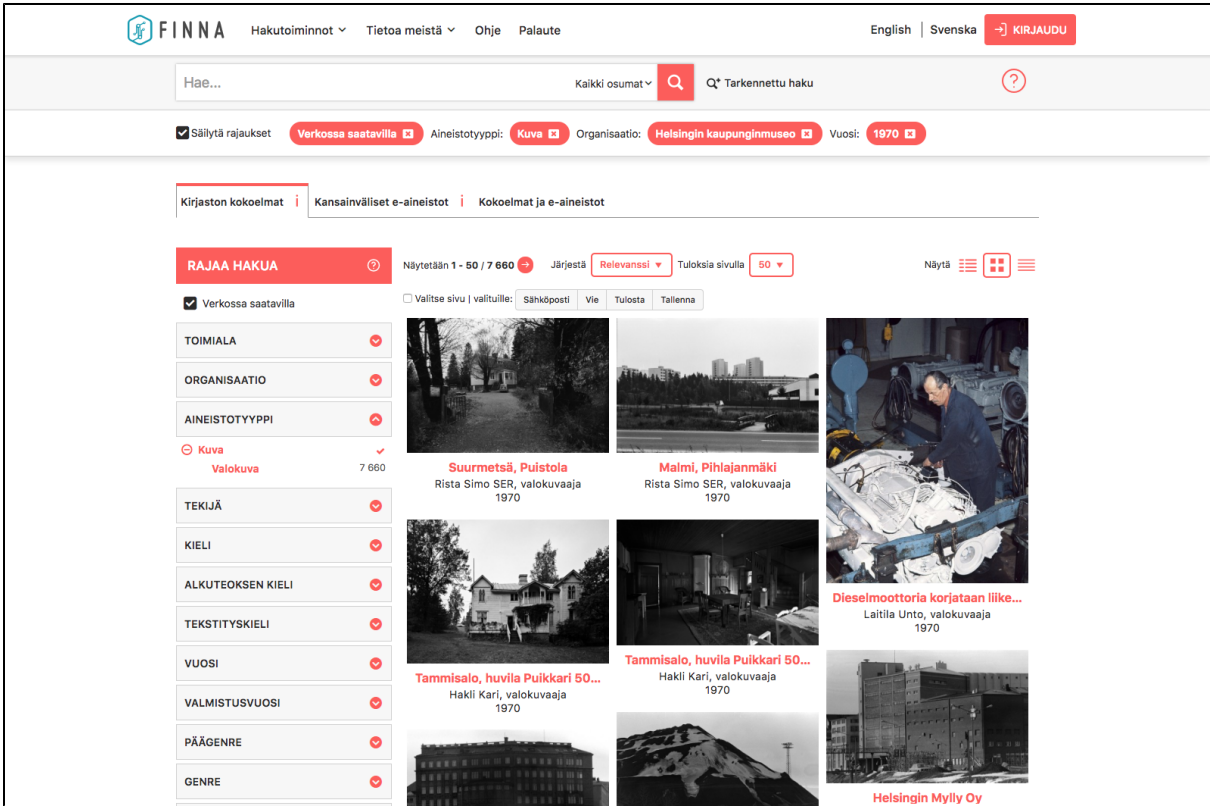
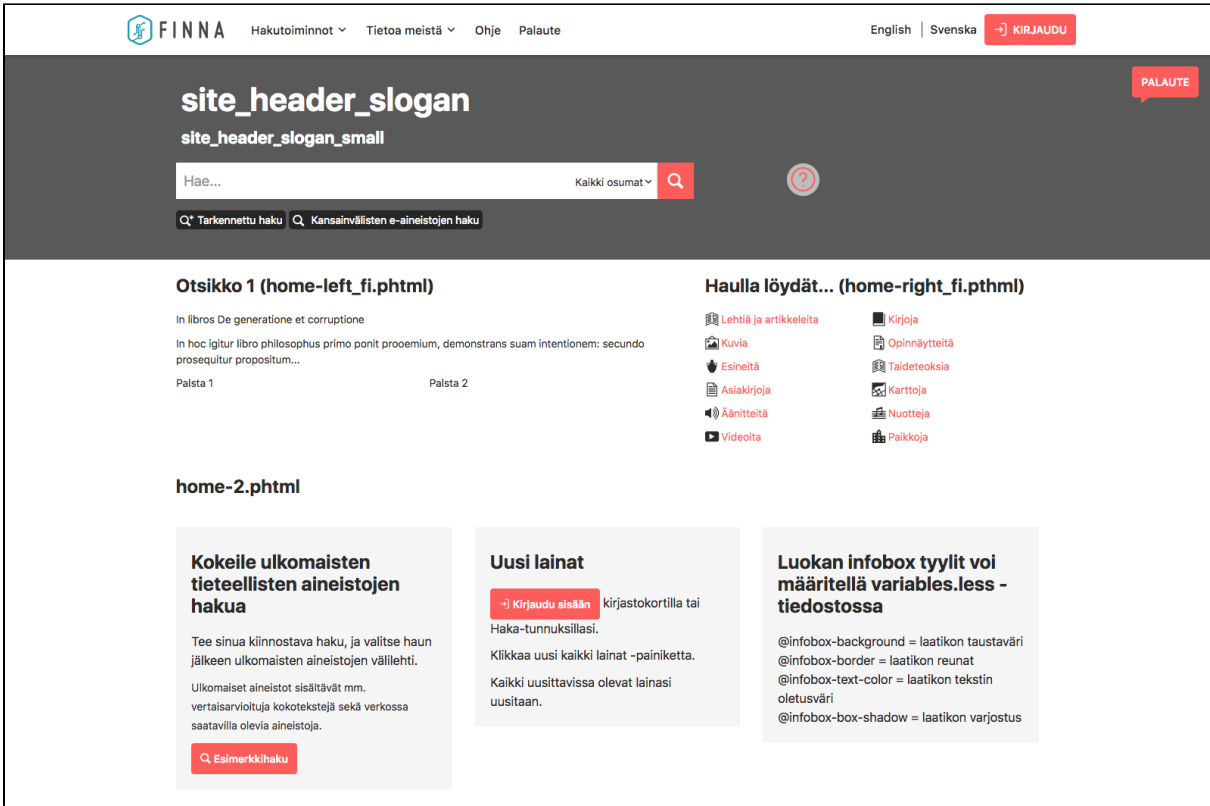
Tärkeimmät värimuuttujat

Muuttujan nimi	Selite
@brand-primary @brand-secondary @brand-third @brand-fourth	Neljä brändiväriä, jotka määrittelevät väriteeman useimmat elementit. Yhteensopivien värien selvittämiseen on saatavilla apuvälineitä, esimerkiksi colors.co tai color.adobe.com . Oletuksena esimerkiksi @action-link-color on määriteltä @brand-primary:ksi.
@link-color	Linkkien väri
@action-link-color	Toimintolinkkien väri (vaikuttaa mm. hakupainikkeen väriin)
@header-text-color	Navigointivalikon tekstinväri
@header-background-color	Navigointivalikon tausta
@footer-background	Sivun alareunan linkkien tausta
@finna-search-background	Hakupalkin taustaväri
@home-1-background @home-2-background jne	Etusivun sivupohjan vaakarivien taustavärit

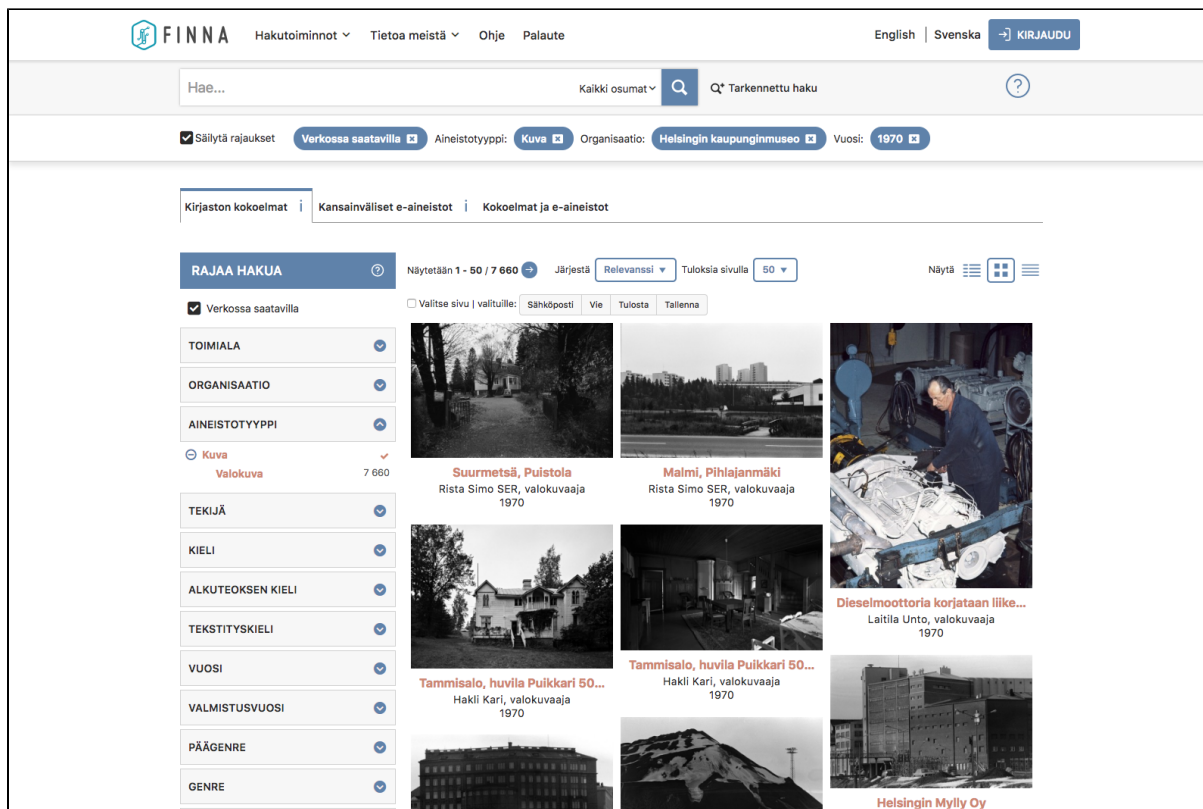
@infobox- background @infobox-text- color	Info-laatikoiden taustaväri Info-laatikoiden tekstinväri
@filters- background-color @filters-text- color	Hakutulossivun hakurajaimen taustaväri Hakutulossivun hakurajaimen tekstinväri
@finna-feedback- background @finna-feedback- color	Palautepainikkeen taustaväri Palautepainikkeen tekstinväri

Esimerkkejä värimuutoksista

@brand-primary (väri: #ff5c57):

@brand-primary (väri: #5e81ac), @link-color (väri: #d08770):

custom.less

Sijoita omat ulkoasumäärittelyt tiedostoon /themes/custom/less/custom.less. Less-tiedostot tukevat myös CSS-määrittelyjä, eli voit kirjoittaa tiedostoihin myös tavallista CSS:ää.

Esimerkki 1:

Asetetaan taustakuva-alueen korkeudeksi 380 pikseliä

(Huom! Taustakuvan ja logon korkeudesta sekä mahdollisista tunnus- tai tervehdyslauseista hakulaatikon yläpuolella riippuen sopivaa arvoa voi joutua kokeillen hakemaan)

```
.searchContent {
  height: 380px;
}
```

tai jopa suositellumpi tapa, jossa säädetään hakulaatikon padding-arvoja (10em ei tässä korreloi enää 380px-arvon kanssa ja em-arvot voit säätää kuten haluat):

```
.template-dir-search.template-name-home .search-form-container {
  padding-top: 10em;
  padding-bottom: 10em;
}
```

Jälkimmäisen etuna on se että, ylä- ja alalaidan arvot voivat poiketa toisistaan ja voit lisäksi säätää hakulaatikon pystysuuntaista sijaintia.

Esimerkki 2:

Muutetaan otsikfontin kokoa ja toisen otsikon väriä etusivun sivupohjissa home-1 ja home-2


```
.home-1 h2 {
    font-size: 18px;
}

.home-2 h2 {
    color: #d3d3d3;
    font-size: 18px;
}
```

Esimerkki 3:

Pienennetään taustakuvan skaalausta mobiililaitteilla normaalisti käytössä olevasta arvosta 350% arvoon 230%

```
/* mobile only (portrait & landscape) */
@media (max-width: @screen-sm-min) {
    body {
        background-size: 230% auto;
    }
}
```

Esimerkki 4:

Siirretään taustakuvaa mobiililaitteiden pystynäytöillä vasemmalle sekä vaakanaytöillä vasemmalle & ylös.

```
/* mobile portrait only */
@media (max-width: @screen-xs-max) {
    body {
        background-position: -750px 0;
    }
}
/* mobile landscape only */
@media (min-width: @screen-xs-max) and (max-width: @screen-sm-min) {
    body {
        background-position: -1250px 100px;
    }
}
```

Syötä arvot järjestyksessä x-akseli y-akseli. Kuva liikkuu siis negatiivisilla arvoilla vasemmalle ja alas, positiivisilla arvoilla oikealle ja ylös.

Taustakuvan asemointi eri ruudunleveyksillä halutunlaiseksi saattaa joskus vaatia em. arvojen muokkauksen lisäksi koko kuvan rajaamisen uudelleen sen mittasuhteiden muuttamiseksi (eli käytännössä kuvan korkeuden kasvattamiseksi) ratkaisemaan tapauksia, joissa taustakuvan alta näkyy tietyillä ruudun leveyksillä yksiväristä taustaa skaalaus- ja sijaintiarvojen muutoksista huolimatta. Ratkaisua voi mainittujen tapojen lisäksi hakea myös *yo. esimerkki 1*: n tapaan.

Esimerkki 5:

Määritellään taustakuvalle kiinteä koko ja sijainti vasempaan yläkulmaan. Näillä asetuksilla taustakuva pysyy samankokoisena kaikilla ruudunleveyksillä.

```
body {
    background-position: left top;
    background-repeat: no-repeat;
    background-size: 265px 265px;
}
```

Lisäesimerkkejä päätelaitemäärittämisestä:

(kts. [Ruudunleveydet eri päätelaitteille](#))

```

/* mobile and tablet */
@media (max-width: @screen-sm-max) {
    ...
}

/* large desktop */
@media (min-width: @screen-lg-min) {
    ...
}

```

Lisäesimerkki LESS-määrittämisistä:

Verkossa saatavilla olevaan aineistoon viittaavat linkit tietuesivulla voi korostaa kehyksellä. Asiakasorganisaatioiden omissa näkymissä korostuksen voi tehdä lisäämällä custom.less-tiedostoon ao. määrittelyn (toimii **vain** *custom.less*-tiedostossa, **ei** *custom.css*-tiedostossa, toisin kuin edelliset esimerkit, joita voi käyttää molemmissa)

```

// available online links in Record view
.template-dir-record {
  & .recordURLs {
    & a {
      display: inline-block;
      line-height: 1.5em;
      margin-bottom: 2px;
      margin-top: 2px;
      margin-right: 3px;
      margin-left: 1px;
      padding: 2px 8px 2px 20px;
      word-break: break-all;
      border-style: solid;
      border-radius: 10px;
      border-width: 1px;
      & i {
        font-size: 1em;
        margin-left: -14px;
        transition: transform .2s ease-in-out;
      }
    }
    // remove 1px padding used without border to avoid truncate cutoff
    & .truncate-field.truncate-done, & .resolver {
      padding-left: 0;
    }
  }
}

```

Halutessasi voit muokata korostusta esim. nappulamaisemmaksi muotoon arvoilla:

(eli korvaa "& a {"- ja "& i {"-rivien väliset arvot ao. arvoilla)

```

display: inline-block;
line-height: 1.5em;
background: @link-color;
margin-bottom: 2px;
margin-top: 2px;
margin-right: 3px;
padding: 3px 8px 3px 20px;
word-break: break-all;
color: #fff;
border-radius: 10px;

```

CSS-tyylitiedostot

LESS-tyylitiedostojen lisäksi voit sijoittaa omat CSS-määrittelyt teeman tiedostoon css/custom.css. CSS-tiedostoissa et voi kuitenkaan käyttää LESS-määrittäjiä.

Etusivun hakupalkin tekstien sijoittaminen laatikon sisään

Etusivun hakuosion tekstien sisältöä ja tyyliä muokataan luomalla tiedosto: *introductiontext.phtml* halutun näkymän polkuun: *themes/custom/templates/search/*.

Tässä esimerkkitapauksessa luomme alla olevaa kuvaa vastaavan laatikon.

Muokkaa tiedoston *themes/custom/templates/search/introductiontext.phtml* sisältö seuraavanlaiseksi:

introductiontext.phtml

```
<!-- START OF finna - search/introductiontext.phtml -->
<div class="introduction-text">
  <h1 class="introductionText">
    <?=$this->transEsc('site_header_slogan');?>
  </h1>
</div>
<!-- END OF finna - search/introductiontext.phtml -->
```


Muista myös asettaa käännösteksti *site_header_slogan* -käännösavaimelle hallintaliittymän käännöksien kautta.

Lisää tiedostoon *themes/custom/less/custom.less* seuraavat tyylimäärittelyt:

Custom.less

```
.introduction-text {
  background-color: @brand-primary;
  position: relative;
  display: inline-block;
  max-width: 450px;
  padding: 1.5em;
  border-radius: 20px 25px 40px 0px;
  margin-bottom: 1em;
  margin-top: 2em;

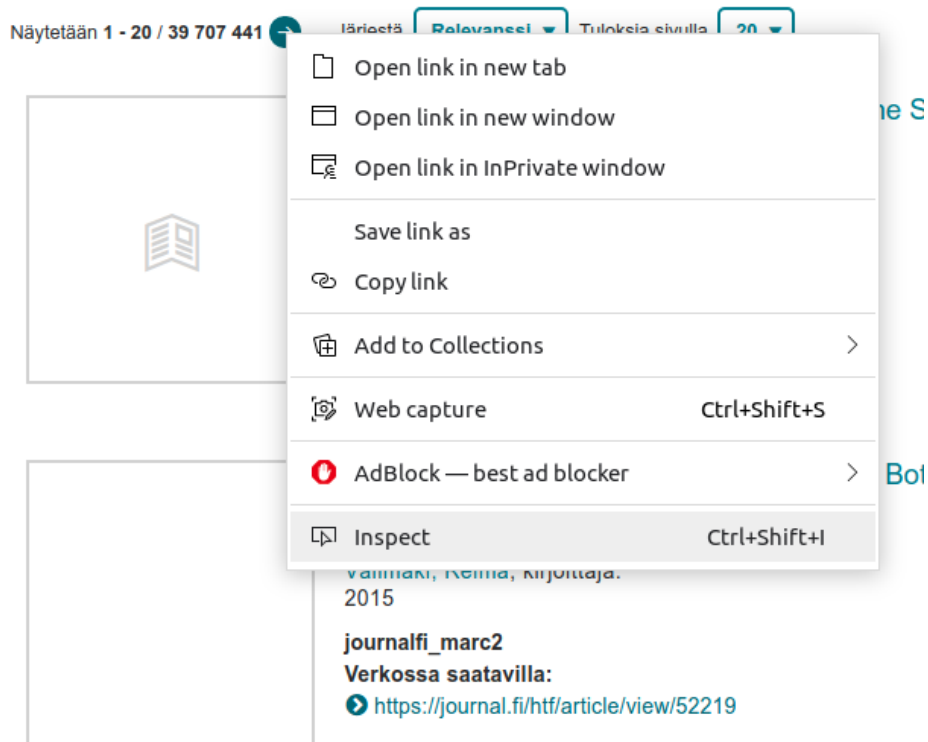
  :before {
    content: "";
    position: absolute;
    bottom: -12px;
    margin: auto;
    left: 0;
    border-width: 0 0 12px 12px;
    border-style: solid;
    border-color: transparent @brand-primary;
  }
}

.introduction h1 {
  text-shadow: none;
}
```

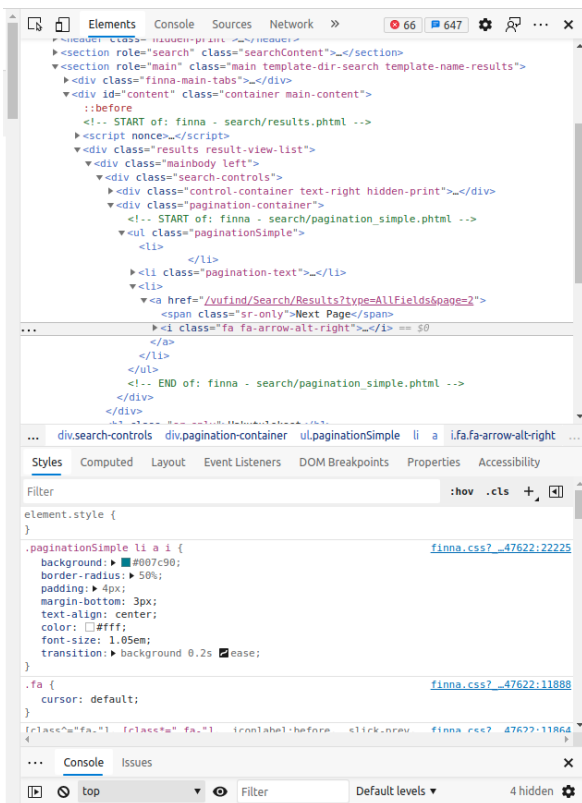
Sivulla näkyvän elementin muokkaaminen

Verkkoselaimessa näkyvällä sivulla saattaa esiintyä myös aika-ajoin joitakin tiettyjä elementtejä joiden määrittelyjä pitäisi muokata. Seuraavassa esimerkissä muokataan hakutulosten selauspainikkeen nuolten väriä. (Esimerkki toteutettu Microsoft Edge selaimella)

1 Klikkaa hiiren oikealla painikkeella haluttua elementtiä, tässä tapauksessa oikeata nuolta "Näytetään 1 - 20" kohdassa. Valitse avautuvasta vetovalikosta Inspect (tarkista).

2 Esiin avautuu selaimen kehittäjätyökalu, millä tarkastellaan sivun elementtejä. Ylempässä kohdassa näkyy sivuston rakenne ja alemmassa näkyy tämänhetkisen tarkastelun kohteena olevan elementin tyylilasetukset. Huomaat myöskin, että ylempässä sivuston rakenteesta on korostettuna se elementti, minkä kohdalla **tarkista** valinta toteutettiin. (Huom. voit myös vapaasti tutkia sivuston rakennetta. Jos jostain syystä klikkaat väärää elementtiä ja et muista mitä elementtiä halusit muokata, tee uudelleen kohta 1.)

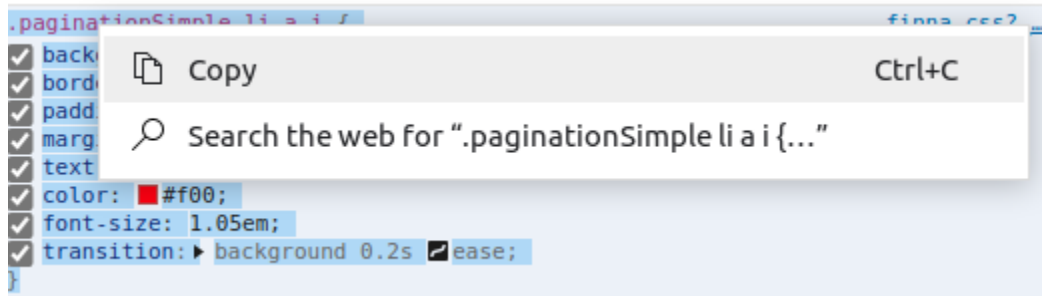
3 Näiden kahden osion välissä näkyy rakenne, minkälainen CSS valitsinpolku on kyseessä. Valitsinpolun elementit kirjoitetaan seuraavassa muodossa: ... ul.paginationSimple li a i fa.fa-arrow-alt-right. Eri elementit on erotettu tässä tapauksessa välilyönneillä. Huomaamme, että oikealla harmaalla näkyy se elementti, jonka kohdalla painoimme **tarkista** painiketta. Siitä kuljettuna vasemmalle näemme kyseisen elementin ympäröivät elementit. Tässä valitsinpolussa näytetään myös minkätyyppinen elementti on kyseessä ja mitä luokkia se omaa. Tämänhetkinen nuolipainike on siis elementiltään tyyppiä i ja sen luokat ovat fa ja fa-arrow-alt-right (i.fa.fa-arrow-alt-right).

div.search-controls div.pagination-container ul.paginationSimple li a i fa.fa-arrow-alt-right

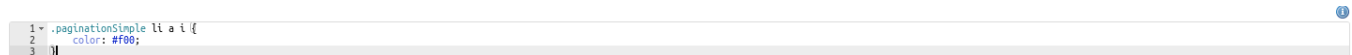
4 Seuraavaksi tarkastellaan onko valitulla nuolielementillä ennestään jo jotain tyyliasetuksia. Huomaamme, että siihen vaikuttaa tyyliasetus, mikä kohdistuu valitsinpolkuun .paginationSimple li a i (Tästä lisää w3Schools sivustolla.) Tässä voimme testata, jos haluamme tehdä nopean muutoksen. Kyseisiä arvoja pystyy muokkaamaan halutulla tavalla esimerkiksi ylläolevassa tyyliasetuksessa voimme testata vaihtaa fontin väriä painamalla color arvon jälkeen olevan hexakoodin edessä näkyvää neliötä. Eteen aukeaa värivalikko missä pystyy valitsemaan ja testailemaan eri värejä. Muitakin asioita pystyy vaihtelevaan halutusti ja testailemaan, lisäämään uusia tyylisäännöksiä ja vaikka koittaa poistaa niitä. Jos sivu hajoaa täysin, niin päivitä sivu uudelleen ja alkuperäiset asetukset palaavat näkyviin. Jos ei, niin tee kohta 1 uudestaan.

5 Nyt kun haluttu väri on löytynyt elementtiin, niin on aika siirtää se Finnaan. Maalataan elementin tyylimäärittelyt samoin kuten kuvassa näkyy ja kopioidaan niinkuin yleensäkin.

6 Liitetään haluttu muokkaus custom.less tai custom.css tiedostoon. Huom! Muista poistaa ei muokatut arvot, koska ne ovat niinsanotusti ylimääräisiä ja niitä ei tarvita! Esimerkissä on tyylipuhdas suoritus. Sitten vain tallennetaan ja nuolen pitäisi olla vaihtanut väriä.

7 Mutta mitä jos haluan luoda uuden tyylimäärittelyn ilman kopiointia? Huomioikaa, ettei kannata tehdä suoraan tyylimäärittelyä valitsijapolulla, missä on vain 1 elementti. Tämä vaikuttaa silloin kaikkiin sivun elementteihin, jolloin voi tapahtua hassuja asioita. Tarkinta olisi aina ottaa 2 - 4 kpl ympäröivien elementtien määrittelyjä mukaan. Tämän voi helposti toteuttaa esimerkiksi katsomalla kohdassa 3 esitetyn kuvan valitsijapolkua. Valitaan aloituselementiksi esimerkiksi div.search-controls, sitten lisäämme vielä ul.paginationSimple ja i.fa.fa-arrow-alt-right. Näistä voimme käyttää elementtien määriteltäviä luokkia, joten valitsemme luokat .search-controls .paginationSimple ja .fa. Näistä saamme muodostettua seuraavanlaisen määrittelyn:

```

1  .paginationSimple li a i {
2      color: #f00;
3  }
4
5  .search-controls .paginationSimple .fa {
6      color: #514333;
7  }

```

Esimerkissä on nyt 2 erilaista toteutustapaa vaihtaakseen halutun elementin väriä. Mitä tarkemmat määrytykset, sen parempi. Pitää kuitenkin muistaa, että ensisijassa kannattaa yrittää tehdä muokkaukset muilla hallintaliittymän antamilla työkaluilla. Älkää myöskään koskaan käyttäkö "important" määritelmää css tyyleissä.

JavaScript

Selaimen näytettäväksi annettava HTML-sisältö tuotetaan sivupohjilla. Osa Finnan toiminnallisuudesta on selainpohjaista ja toteutetaan selaimessa ajettavalla [JavaScript](#) (tiedostopääte .js) -koodilla, joka ladataan sivupohjista. JavaScript-muokkausten tekeminen ei siis välttämättä edellytä muutoksia sivupohjiin.

Voit lisätä omaa toiminnallisuutta teeman tiedostoon js/custom.js. Tiedoston metodia finnaCustomInit kutsutaan automaattisesti sivun latauksen yhteydessä. Voit luonnollisesti luoda myös uusia funktioita ja kutsua niitä finnaCustomInit( ) -funktioista.

[Ulkoisten skriptien lisäämisestä on erillinen ohjesivu.](#)

Esimerkki: SoMe-ikonit

Lähdetään tilanteesta, jossa omaan näkymään halutaan lisätä vastaavanlaisia sosiaalisen median ikoneita linkkeineen samoille some-alustoille kuin on nähtävillä [Finna.fi](#):n etusivun navigaatiopalkissa.

HAKUTOIMINNOT ▾

TIETOA FINNASTA ▾

OHJE

Ensin kannattaa selvittää missä tiedostossa em. ikonien koodi sijaitsee. Klikkaamalla hiiren kakkosnapilla jotain näistä ikoneista aukeaa valikko, jossa lukee hieman selaimesta ja käytetystä kielestä riippuen kohta *Tarkista* tai *Inspect* tms.

Sen valitsemalla selainikkunan alaosaan aukevassa koodi-ikkunassa näkyy klikatun sivuelementin - tässä tapauksessa linkin - koodi maalattuna

```

<!--START of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml-->
<li class="custom">
  <a href="https://www.facebook.com/finnapalvelu" target="_blank">
    <i class="fa fa-facebook-button">...</i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg">Facebook-sivut</span>
  </a>

```

ja muutama rivi yläpuolella on vihreällä teksti:

```

<!-- START of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml -->

```

Teksti kertoo missä tiedostossa ikonin maalattu koodi sijaitsee (koodi-ikkunasta todennäköisesti löytyy muitakin vihreitä tekstejä, mutta olennainen teksti on maalattua kohtaa edeltävä lähin *START of*-alkuinen teksti): *layout/Additions/header-navibar.phtml* eli kyse on aiemmin mainituista [Additions-sivupohjista](#).

Hallintaliittymän tiedostonhallinnassa avattuna oman näkymän header-navibar.phtml-tiedosto sisältää kommenttirivit:

```
<!-- START of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml -->
<!-- add li elements with class custom to match style if you need links after language options -->
<!--
<li class="custom">
  <a href="" target="_blank"><?=$this->transEsc('menu_translate');?></a>
</li>....
-->
<!-- END of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml -->
```

Kommentit antavat mallin kuinka navigaatiopalkkiin tehdään omia linkkejä eli käytännössä *custom*-luokan listaelementtejä lisätään haluttu määrä - tai vaihtoehtoisesti yhden *custom*-luokan sisään voidaan sijoittaa linkkielementtejä haluttu määrä - jotka on hyvä sijoittaa ennen *END of*-kommenttiriviä.

Virheen eliminoinnin ja olennaiselta koodin osalta kommentoinnin poiston jälkeen tiedoston tulisi olla muodossa:

```
<!-- START of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml -->
<!-- add li elements with class custom to match style if you need links after language options -->
<li class="custom">
  <a href="" target="_blank"><?=$this->transEsc('menu_translate');?></a>
</li>
<!-- END of: finna - layout/Additions/header-navibar.phtml -->
```

Tehdään listaelementistä Facebook-linkki lisäämällä URL ja ikoni (ikonin yhteydessä on myös mobiililaitteet ja ruudunlukijat huomioitu linkkiteksteillä):

```
<li class="custom">
  <a href="https://facebook.com/omasivu" target="_blank">
    <i class="fa fa-facebook-button"></i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg"><?=$this->transEsc('Facebook');?></span>
    <span class="hidden-sm hidden-md hidden-lg"> <?=$this->transEsc('Facebook'); ?></span>
  </a>
</li>
```

Lisätään samaan tapaan Twitter:


```

<li class="custom">
  <a href="https://facebook.com/omasivu" target="_blank">
    <i class="fa fa-facebook-button"></i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg"><?=$this->transEsc('Facebook');?></span>
    <span class="hidden-sm hidden-md hidden-lg"> <?=$this->transEsc('Facebook'); ?></span>
  </a>
</li>
<li class="custom">
  <a href="https://twitter.com/omasivu" target="_blank">
    <i class="fa fa-twitter"></i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg"><?=$this->transEsc('Twitter');?></span>
    <span class="hidden-sm hidden-md hidden-lg"> <?=$this->transEsc('Twitter'); ?></span>
  </a>
</li>

```

Huom! Toimiva ratkaisu saadaan myös aavistuksen toisenlaisella rakenteella:

```

<li class="custom">
  <a href="https://facebook.com/omasivu" target="_blank">
    <i class="fa fa-facebook-button"></i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg"><?=$this->transEsc('Facebook');?></span>
    <span class="hidden-sm hidden-md hidden-lg"> <?=$this->transEsc('Facebook'); ?></span>
  </a>
  <a href="https://twitter.com/omasivu" target="_blank">
    <i class="fa fa-twitter"></i>
    <span class="sr-only visible-md visible-lg"><?=$this->transEsc('Twitter');?></span>
    <span class="hidden-sm hidden-md hidden-lg"> <?=$this->transEsc('Twitter'); ?></span>
  </a>
</li>

```

Span-elementeissä olevien linkkitekstien ('Facebook' & 'Twitter') tilalle voi vaihtaa omat kielikäännöskoodit ja hallintaliittymässä lisäämällä koodeille kielikäännökset tekstit saa mukautumaan omassa näkymässä kulloinkin valittuna olevaan kieleen.

Esitellyillä koodilisäyksillä navigaatiopalkissa pitäisi näkyä Facebook- ja Twitter-ikonit. Samalla tavoin voi *i*-elementin tyyliluokkaa muokkaamalla lisätä Instagram- (*fa-instagram*) ja Youtube-ikonit (*fa-youtube-play*).

Jos ikoneita haluaa vielä korostaa pyöreällä taustalla kuten [finna.fi](#):ssä, *custom.less*-tiedostoon on määritettävä lisätyylejä:

```

.finna-navbar .fa-facebook-button, .finna-navbar .fa-instagram, .finna-navbar .fa-twitter, .finna-navbar .fa-
youtube-play {
  background: tint(@link-color,88%);
  width: 2em;
  height: 2em;
  border-radius: 50%;
  text-align: center;
  color: @link-color;
  &:before
  { line-height: 2em; }
}

```

Huom! Tyylit mukautuvat omassa näkymässä käytössä oleviin väriihin. Jos jostain syystä haluaa käyttää nimenomaan [finna.fi](#):ssä käytössä olevia ikonivärejä, niin em. määrittämisistä voi vaihtaa arvoiksi:

```

background: #e8ebf2;
color: #435b93;

```

Murupolku

← Takaisin hakutuloksiin

Hae...

Haku | Pikku jääkarhu saa ystävän

Aineistotyyppi: Kuva

Oletuksena näkymän murupolku on piilossa. Murupolun saa näkyviin lisäämällä seuraavaan less-muuttujan näkymän `variables.less`-tiedostoon.

```
@breadcrumbs: true;
```

Murupolun tausta on mahdollista vaihtaa seuraavalla less-muuttujalla:

```
@breadcrumb-bg: #fff;
```

Murupolun erottimisessa käytettävää merkkiä voi vaihtaa seuraavalla less-muuttujalla:

```
@breadcrumb-separator: "|"; // Erottimen merkki
@breadcrumb-color: @gray-light; // Erottimen väri
```

Murupolun muita tyylejä voi muokata `css/less`-määrittelyillä. Tyyliuokkaukset kannattaa tehdä siten että kohdistuvat `.breadcrumbs`-luokkaan.

Sivukartta

Sivukartta lisätään teeman `templates/content`-alihakemistoon nimellä `sitemap.phtml`.

Sivukartta on normaali sisältösiivu, joka näyttää kaikki sivut koottuna käyttäjälle. Sivukartan sisältöä päivitetään manuaalisesti. Sivukarttalinkki on hyvä lisätä oman näkymän footeriin.

Esimerkki finna.fi-sivuston sivukartasta (sivupohjaa voi käyttää omassa näkymässä tekemisen pohjalla, muttei sovellu suoraan käytettäväksi). Huom.! Mikäli käytät oheista pohjaa, lisää omaan näkymään myös käännösavain (ei ole oletuksena mukana): Sitemap (en=Sitemap, fi=Sivukartta, sv=Sidkarta).

```

<!-- START of: finna - content/sitemap.phtml -->

<?php $this->headTitle($this->transEsc('Sitemap')); $this->content()->setHeading($this->transEsc('Sitemap')); ?
>
<h2><a href="<?=$this->url('search-home')?>"><?=$this->transEsc('Home Page')?></a></h2>
<h3><?=$this->transEsc('menu_search')?></h3>
<ul class="list-sitemap list-bullets">
    <li><a href="<?=$this->url('search-home')?>"><?=$this->transEsc('Perushaku')?> (<?=$this->transEsc('Home Page'), 'utf-8')?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('search-advanced')?>"><?=$this->transEsc('Advanced Search')?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('ll-results')?>"><?=$this->transEsc('Oppimateriaalit')?> (<?=$this->transEsc('Search'), 'utf-8')?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('search-streetsearch')?>go=1">Finna Street (<?=$this->transEsc('Search'), 'utf-8')?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('search-history')?>"><?=$this->transEsc('Search History')?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'luokahuone'])?>"><?=$this->transEsc('Finna Luokahuone')?></a>
        <ul class="list-sitempa list-bullets">
            <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'luokahuone-aineistopaketit'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_luokahuone-aineistopaketit');?></a></li>
            <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'luokahuone-opeta-tiedonhaku'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_luokahuone-opeta-tiedonhaku');?></a></li>
            <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'luokahuone-vinkkeja'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_luokahuone-vinkkeja');?></a></li>
            <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'luokahuone-finna-street'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_luokahuone-finna-street');?></a></li>
        </ul>
    </li>
</ul>
<h3><?=$this->transEsc('menu_about_finna')?></h3>
<ul class="list-sitemap list-bullets">
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'about_finna'])?>"><?=$this->transEsc('menu_about_finna');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'about_finna'])?>"><?=$this->transEsc('menu_what_is_finna');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'organisations'])?>"><?=$this->transEsc('menu_organisations');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'moreabout_finna'])?>"><?=$this->transEsc('menu_moreabout_finna');?></a></li>
</ul>
<h3><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'help'])?>" title="<?=$this->transEsc('Help')?>"><?=$this->transEsc('Help')?></h3>
<ul class="list-sitemap list-bullets">
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'help-basic'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_help-basic');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'help-advanced'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_help-advanced');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'help-syntax'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_help-syntax');?></a></li>
    <li><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'help-favorites'])?>"><?=$this->transEsc('tabs_help-favorites');?></a></li>
</ul>
<h3><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'terms'])?>"><?=$this->transEsc('Terms')?></a></h3>
<h3><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'privacy'])?>"><?=$this->transEsc('Privacy')?></a></h3>
<h3><a href="<?=$this->url('content-page', ['page' => 'accessibility-statement'])?>"><?=$this->transEsc('accessibility-statement');?></a></h3>
<h3><a href="<?=$this->url('feedback-home')?>"><?=$this->transEsc('Feedback')?></a></h3>

<!-- END of: finna - content/sitemap.phtml -->

```

Henkilökuntanäyttö-välilehti

Selitystekstin näkyville asettaminen

Oletuksena henkilökuntanäytön välilehdessä (details-välilehti) näytetään pelkästään ikoni. Henkilökuntanäyttöön on mahdollista asettaa selitysteksti näkyville, sekä piilottaa ikoni. Selitystekstin näkyville asettaminen sekä ikonin piilottaminen vaatii seuraavat määrittymiset tyyliiedostoon (custom.less).

```
.record-tab.details {
  .tab-name {
    display: initial;
  }
  .staff-view-icon {
    display: none;
  }
}
```

[Saatavuustiedot](#) [Kommentit \(0\)](#) [Muut versiot \(3\)](#)

[Henkilökuntanäyttö](#)

Metadata (MARC 21)

Mikäli selitystekstiä halutaan muutettavan (oletuksena: Henkilökuntanäyttö), käännösavain selitystekstille on `Staff View`. Selitysteksti kannattaa pitää lyhyenä.